



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.I.35.612/2021/8.

A tanács tagjai: dr. Hajnal Péter a tanács elnöke

Huszárné dr. Oláh Éva előadó bíró

dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet bíró

A felperes: Felperes1 Cím2

A felperes képviselője: jogi képviselő1 cím6

ügyvéd1

Az alperes: Nemzeti Adó- és Vámhivatal Fellebbviteli Igazgatóság

Cím1

Az alperes képviselője: jogtanácsos

A per tárgya: vám ügyben hozott közigazgatási határozat

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes 19. sorszám alatt

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: a Veszprémi Törvényszék 9.K.701.467/2020/18. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Veszprémi Törvényszék 9.K.701.467/2020/18. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Felperes 2018.január 14-én, cég1 (a továbbiakban: Importőr) közvetett vámjogi képviselőjeként eljárva, a 101004EA006473 tételszámú vámáru-nyilatkozattal (a továbbiakban: Vámáru-nyilatkozat) kínai textil-vámárúnak szabad forgalomba bocsátását kérte, a Vámáru-nyilatkozat 5. tételsorában férfi fürdőnadrágnak (a továbbiakban: Vámáru). A szabad forgalomba bocsátás vám eljárás a kérelemnek megfelelően, fizikai áruvizsgálat nélkül történt meg. Az elsőfokú vámhatóság 2018. október 12-én áruátengedést követő ellenőrzést indított az Importőrnél, majd – miután az elérhetetlen volt és törlését a cégbíróság is elrendelte, továbbá vámeljárásait a felperes bevonásával kezdeményezte - a felperesnél folytatta le a vizsgálatot. Az ellenőrzés célja annak vizsgálata volt, hogy a Vámáru-nyilatkozattal importált áruk vámértéke és az áfa alapja a tényleges adatoknak megfelelően lett-e meghatározva. Tájékoztatták a felperest a bevallott vámérték helyességével és valódiságával kapcsolatban fennálló kétségekről és határidő tűzésével felhívták a bevallott vámérték helyességét és valódisága igazoló bizonyítékok benyújtására. A felperes nyilatkozatai alapján továbbra sem tekintették igazoltnak a Vámáru ügyleti értékét, mint vámértéket. Az ellenőrzés adatait Jegyzőkönyv, és az abból készült Kivonat tartalmazta.

[2] Az elsőfokú vámhatóságnak az ellenőrzés alapján, hivatkozással a Jegyzőkönyvre és a Kivonatra, megállapította, hogy a Vámáru nem uniós áru, vámértéke az összehasonlító vámérték törzsben szereplő adattól jelentős mértékben, 50%-ot meghaladóan eltér. A vámértéket csak az Európai Parlament és a tanács 952/2013/EU Rendeletének (a továbbiakban: Vámkódex) 74. cikk (3) bekezdése szerinti tartalék módszerrel lehet meghatározni. Erre tekintettel a tételsor értékét 3900,08 USD-ben, vámértékét 1.031.922 forintban állapították meg. Ezzel az import áfa alapja 1.297.368 forint, az értékelési mód kód: 6., így felperest 29.400 forint vám és 73.938 forint áfa megfizetésére kötelezték.

[3] Alperes a 4317148915/2020. számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú döntést. Indokolása szerint az elsőfokú vámhatóság a sorrendi kötöttségnek megfelelően először a Vámkódex egyes rendelkezéseinek végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2015/2447 végrehajtási rendelet (a továbbiakban: VA) 144. cikk (1) bekezdésében foglaltak alapján a hasonló áruk ügyleti értékének módszere, illetőleg az ahhoz rendelt szabályrendszer ésszerűen rugalmas értelmezésével és alkalmazásával kísérelte meg a vámérték meghatározását a Jegyzőkönyvben és a Kivonatban részletesen rögzített eljárással. Ennek keretében – a Vámkódex 177. cikkének alkalmazásával végzett vámeljárások kizárását követően – a vámadatbázisban olyan vámeljárások adatait kereste az elsőfokú vámhatóság, amelyek az alábbi hat pontban szereplő feltételnek mindenben megfelelnek: (1) a Kínai Népköztársaságból Magyarországra irányuló import vámeljárások, kínai származású áruk; (2) a vámellenőrzéssel érintett vámáru-nyilatkozat elfogadásának időpontjához képest közel azonos időben (plusz-mínusz 45 napon belül) Magyarországon elvégzett szabad forgalomba bocsátások; (3) a vámellenőrzéssel érintett árukkal megegyező TARIC kódú (10 számjegyig) áruk; (4) a hasonló megnevezésű áruk; (5) a nem uniós áruk mennyisége is közel azonos (plusz-mínusz 20%); (6) a rendelkezésére álló statisztikai átlagérték 50%-át eléri vagy azt meghaladja.

[4] A hasonló áruk ügyleti értéke módszer ésszerűen rugalmas alkalmazásával nem lehetett új vámértéket megállapítani, ezért a VA 144. cikk (2) bekezdésében foglaltak szerint más megfelelő módszert kellett alkalmazni. Az elsőfokú vámhatóság kidolgozta erre az eljárást: I. a Vámkódex 177. cikkének alkalmazásával végzett vámeljárások kizárása; II. a Kínai Népköztársaságból Magyarországra irányuló import vámeljárások, kínai származású áruk keresése; III. a vámellenőrzéssel érintett vámáru-nyilatkozat elfogadásának időpontjához képest közel azonos időben (plusz-mínusz 45 napon belül) Magyarországon elvégzett szabad forgalomba bocsátások vizsgálata; IV. a vámellenőrzéssel érintett árukkal megegyező TARIC kódú (10 számjegyig) termékek keresése.

[5] Az ily módon leválogatott adatbázisban fennmaradó tételsorok EUR/kg-ban kifejezett egységárainak átlaga alapján történt a vámérték meghatározása. A szűrés és a kiválasztás menetét a Jegyzőkönyv és a Kivonat, valamint ezek 4. számú melléklete, illetőleg a melléklethez tartozó adatlapok részletesen rögzítették. Az elsőfokú vámhatóság az eljárás során új egységárakat határozott meg EUR/kg-ban kifejezve, majd a vámeljárás napi hivatalos MNB középárfolyam alkalmazásával az adott tételsor vámértékét EUR-ban és USD-ben is kifejezte. Az elsőfokú vámhatóság a vámáru-nyilatkozat 5. tételsorban szereplő áruk tételsor- és vámértékét kimunkálta. Mivel az ellenőrzés során kimunkált tételsor- és vámérték magasabb, mint a Vámáru-nyilatkozaton eredetileg megadott értékek, a Vámkódex 5. cikk 18.

pontjában foglaltak alapján behozatali vámfizetési kötelezettség, azaz vámtartozás keletkezett.

A kereseti kérelem és a védirat

[6] A felperes keresetében több szempontból kezdeményezte az alperesi határozat bírósági jogorvoslatát. Kifogásolta, hogy nem végeztek ellenőrzést az Importőrnél, minek következtében sérült a Vámkódex 48. cikke. Hivatkozott az uniós vámjog végrehajtásáról szóló 2017. évi CLII. tv. (a továbbiakban: Vámtörvény) 66.§ (2) bekezdés ea) pontjának sérelmére, mivel az elsőfokú és az alperesi határozat nem tartalmazza azokat a bizonyítékokat, amelyek igazolják a határozatban szereplő tényállást és az annak alapjául szolgáló bizonyítékokat. Alperes meg sem jelölte az összehasonlító értéket, így nem indokolta az ügyleti érték „alapos okkal” történő kétségbevonását és azt sem, hogy az összehasonlító érték valós import forgalmi adatokon alapulna.

[7] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. A peres eljárás során úgy nyilatkozott, hogy több alap vámkezelési eljárás volt, a Jegyzőkönyv és melléklete tartalmazza a részletes adatokat. Az elsőfokú határozat visszautalt ezekre az adatokra, amelyeket a felperes rendelkezésére is bocsátottak. A kiválasztási és a számítási módszer tartalmazza a határozat. Indítványozta a C-187/21. számú előzetes döntéshozatali eljárás eredményének bevárását.

Az elsőfokú ítélet

[8] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperesi határozatot, az elsőfokú határozatra is kiterjedően megsemmisítette és az elsőfokú vámhatóságot új eljárásra kötelezte.

[9] Indokolása szerint először azt értékelte, az alperesi határozat alkalmas-e az érdemi felülvizsgálatra. A határozatban szerepelnek ugyan megállapítások, de nem tartalmazza azokat a bizonyítékokkal alátámasztott indokokat, amelyeken a döntés alapul. Az elsőfokú vámhatósági döntés és az alperes döntése is több helyen visszautal a Jegyzőkönyvre és a Kivonatra, valamint további adatokra, amelyek azok mellékletében találhatóak. A felperes így alappal sérelmezte, hogy a Jegyzőkönyvben foglalt megállapítások, levezetések – a kétely megalapozottságához, majd az alkalmazott módszer egyes elemeinek kifejtés-, és a megállapított vámérték kapcsán – nem szerepelnek a döntésben. Az alperes nem hivatkozhat arra, hogy a több alapügyre nézve egy nagy Jegyzőkönyvben, majd annak Kivonatában és mellékletében rögzítették az adatokat és az volt a gyakorlat, hogy a határozatokban ezekre csak visszautaltak. Az eljárást lezáró érdemi döntésnek, azaz az elsőfokú vámhatóság határozatának és az alperes határozatának konkrétan egyediesítve kell tartalmaznia mindazokat az adatokat, körülményeket, módszerekre vonatkozó levezetéseket, amelyek

alapján az ügyfélnek, azaz a felperesnek lehetősége nyílik az érdemi jogorvoslati joga gyakorlására.

[10] A bíróság jogorvoslat tárgya a közigazgatási cselekmény jogszerűsége. A bíróság nem vizsgálja, nem vizsgálhatja a megelőző vámellenőrzésben kiadott ellenőrzési jegyzőkönyv tartalmát. Önmagában tehát az nem elegendő, ha a határozatban visszautalnak a jegyzőkönyvben részletesen kifejtettekre. Amennyiben a bíróság azt állapítja meg, hogy az alperesi határozat a bírósági felülvizsgálatra alkalmatlan, nem tehet az ügy érdemére vonatkozóan megállapítást, a bizonyítási eljárás lefolytatása pedig indokolatlan.

[11] Az elsőfokú bíróság elutasította az alperes per felfüggesztése iránti kérelmét. Értékelése szerint érdemi vizsgálat hiányában nem indokolt az EUB C-187/21. számú előzetes döntéshozatali eljárásának bevárása., mivel a bíróság az ügy érdemét nem tudja vizsgálni.

[12] Az indokolás hiánya olyan lényeges szabályszegés, amellyel okozott jogsérelem a perben nem orvosolható, ezért az elsőfokú bíróság az alperes határozatát megsemmisítette és új eljárást rendelt el. Az elsőfokú vámhatóságnak az új eljárásban meghozott határozatában részletesen rögzítenie kell egyediesítve a konkrét vámáru-nyilatkozatra és a konkrét árukra, tételsorra vonatkozó valamennyi megállapításait. Az indokolásból ki kell tűnni a megállapított tényeknek, az azokhoz tartozó alapul szolgáló bizonyítékoknak úgy, hogy egyfelől köztük az összefüggés nyilvánvaló-, másfelől a bizonyítékok kapcsán elvégzett jogalkalmazói mérlegelés is nyomon követhető legyen. Az elsőfokú vámhatóság nincsen elzárva attól, hogy újabb döntése meghozatalával bevárja az EUB előtti előzetes döntéshozatali eljárás eredményét, amennyiben ezt szükségesnek tekinti.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[13] Az alperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak az új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalra utasítását kérte a kereset elutasítására vonatkozó szempontok megadásával.

[14] Álláspontja szerint a jogerős ítélet indokolásával szemben az alperesi tartalmazza azokat a bizonyítékokkal alátámasztott indokokat, amelyeken a döntés alapul, maradéktalanul megfelel a Vám törvény 66. § (2) bekezdés ea) pontjának. A Kúria Kfv.V.35.538/2009. számú ítéletében mutatott rá arra az általános jogelvre, amely szerint a közigazgatási határozat rendelkező részének és indokolásának összhangban kell lennie: az alperesi határozat mindezen követelményeknek megfelelt, alperes eleget tett indokolási kötelezettségének.

[15] Felperes maga sem vitatta, hogy az elsőfokú vámhatóság rendelkezésére bocsájtotta az új vámérték megállapításául szolgáló adatokat. Az eljárás során a Vámkódex 22. cikke alapján élt a meghallgatás jogával, észrevételt tett a jegyzőkönyvi megállapításokra, majd pedig írásbeli nyilatkozatot is benyújtott, de továbbra sem igazolta az általa bevallott üzleti érték helyességét. Mindezen tényállási elemeket az első-, és másodfokú határozat is rögzíti, miként azt is, hogy a jegyzőkönyvi kivonat 3.2.2. pontja és 4. számú melléklete tartalmazza a vámérték kiszámításának alapjául szolgáló adatokat.

[16] Mind az elsőfokú, mind a másodfokú határozat tartalmazza a tényállás mellett a kételyt megalapozó alkalmazott módszer egyes elemeinek kifejtését. Az alperesi határozat részletesen reagált is a fellebbezésre, így a felperes jogorvoslati joga nem korlátozódott a bírói jogorvoslatra. Ezért jogsértő az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy az alperesi határozat alkalmatlan a felülvizsgálatra. Hivatkozott arra is, hogy egy közel egy éves időszakot átívelő, összesen 108 vámeljárást érintő áruátengedést követő ellenőrzés eljárási cselekményeit, számításait, megállapításait rögzítő jegyzőkönyv tartalmának a határozatban való megismétlése áttekinthetetlenné tenné az első-, és másodfokú határozatot.

[17] Az EUB C-46/16. számú ítéletében foglaltak szerint a vámösszeg adóssal való közlésekor biztosítani kell az adós megfelelő tájékoztatását. Ez azzal a kötelezettséggel jár, hogy a hatóságoknak a fizetendő behozatali vámok összegét megállapító határozatban fel kell tüntetniük azokat az adatokat, amelyek alapján az áruk vámértékét kiszámították. Az elsőfokú bíróság azonban meg sem vizsgálta, hogy ezen adatokat közölte a vámhatóság a felperessel. Áruátengedést követő ellenőrzésről készült Jegyzőkönyv és Kivonat, valamint az elsőfokú határozat azonban részletesen tartalmazza ezeket az adatokat.

[18] A jogerős ítélet a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) Pp. 346. § (4) és (5) bekezdése mellett sérti a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. tv. (a továbbiakban: Kp.) 86. § (1) bekezdését is. Az elsőfokú bíróság által adott új eljárásra vonatkozó rendelkezésben rögzített kötelezettségeknek ugyanis mind az elsőfokú, mind a másodfokú vámhatóság már az alapeljárásban eleget tett. Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe az eljárás során keletkezett iratokat, a határozatokban foglaltakat nem értékelte, és ez eredményezte a súlyos eljárási jogszabálysértést.

[19] A felperes ellenkérelmében a Kúria Kfv.I.35.402/2020/7. és Kfv.I.35.468/2020/6. számú ítéleteire hivatkozva a jogerős ítélet hatályban tartását indítványozta.

A Kúria döntése és jogi indokai

[20] Az alperes felülvizsgálati kérelme nem alapos.

[21] A Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108.§ (1) bekezdésének, továbbá a Kp. 120.§ (5) bekezdésének megfelelően a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között, a rendelkezésre állt iratok és bizonyítékok alapján vizsgálta felül. Ítéletének meghozatala során figyelemmel volt a Kúria más tanácsa által, azonos felek között hozott Kfv.V.35.320/2021/4. számú ítéletére. Az abban foglalt jogi indokolással a Kúria jelen tanácsa egyetért, attól eltérni nem kíván.

[22] Így a Kúria jelen ügyben is azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság jogszabálysértés nélkül semmisítette meg az alperes határozatát, az elsőfokú határozatra is kiterjedően, azzal az indokkal, hogy az a vámérték meghatározás kérdésében hiányos. Alperes sem vitatta, hogy az első- és másodfokú vámhatározatok a módszereket feltüntették, de nem tartalmazzák a vámérték számításához figyelembe vett adatokat. Ennek következtében azonban nem csak a számítás rendje, a felhasznált adatok nem voltak sem a felperes, sem a bíróság számára ellenőrizhetők, hanem az alkalmazott módszer megfelelősége sem. Ezzel alperes megsértette a Vám törvény 66. § (2) bekezdés ea) pontjának az indokolási kötelezettségre vonatkozó szabályát.

[23] Alperes hivatkozott ugyan arra, hogy felperes kézhez kapta a számításokra vonatkozó iratokat, de a döntés alapjául szolgáló adatokat a közigazgatási cselekménynek kell tartalmazni. Az alperesi határozat – és az elsőfokú döntés is – azonban csak a döntés alapjául szolgáló jogszabályi környezetet, szabályozási elveket mutatja be. A felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal szemben az elsőfokú bíróság nem azt kellett vizsgálni, hogy az érintett adatokat a Jegyzőkönyvvel, mellékleteivel, vagy a Kivonattal közölték-e a felperessel, hanem azt, hogy az alperesi határozat tartalmaz-e olyan adatokat, amelyek alapján elvégezhető - a kereseti kérelem korlátai között - az alperesi határozat érdemi vizsgálata. Határozatba foglalt adatok hiányában sem az elsőfokú bíróság, sem a Kúria nem volt abban a helyzetben, hogy a közigazgatási döntés alapjául szolgáló számításokat megismerhesse, és azok alapján elvégezhesse a közigazgatási cselekményhez kapcsolódó érdemi bírósági jogorvoslatot, beleértve a vámérték-számítási módszerek sorrendiségére vonatkozó vizsgálatot is.

[24] Az indokolás alapvető hiányosságai folytán az elsőfokú bíróság nem vizsgálta az alperesi határozata rendelkező része és indokolása közötti összhangot. Ennek következtében az alperes vonatkozó felülvizsgálati kérelme is alaptalan.

[25] A felülvizsgálati kérelemben előadottak nem voltak alkalmasak a jogerős ítélet megalapozottságának megingatására, így azt a Kúria a Kp. 121.§ (2) bekezdése alapján hatályában fenntartotta. Az új eljárás szempontjai kapcsán a Kúria ismételten utal az azonos felek között hozott Kfv.V.35.320/2021/4. számú ítéletre. Így az új eljárásban az elsőfokú hatóságnak rögzítenie kell a férfi fürdőnadrág ismert tulajdonságait, majd azok figyelembevételével kell megvizsgálnia, hogy azonos vagy hasonló árukra rendelkezik-e adatokkal. Be kell tartani a Vámkódex 74. cikk (2) bekezdésében írt módszerek sorrendiségét,

csak alapos indokolással vethető el a sorrendben előbb álló vámérték meghatározás. Be kell mutatni, hogy az elvetett és a választott módszer alapjául melyik adatbázisból, milyen idő-intervallumban, milyen adatokat vettek figyelembe. A számításokat követhető, ellenőrizhető formában meg kell jeleníteni a határozatában is. Az EUB előtti C-187/21. számú előzetes döntéshozatali eljárásra tekintettel az elsőfokú vámhatóság élhet a Vámtörvény 80. § szerinti, hivatalból indult vámigazgatási eljárás felfüggesztésének lehetőségével.

A döntés elvi tartalma

[26] *A vámérték ügyleti értéktől eltérő összegben való megállapítását, ideértve a sorrendiség alakulását is, a vámhatóságnak határozatában ellenőrizhető módon be kell mutatnia, döntését követhető, logikus módon meg kell indokolnia.*

Záró rész

[27] A Kúria a pervesztes alperest a Kp. 35.§ (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 83.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes felperes felülvizsgálati költségének megfizetésére.

[28] A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték a pervesztes alperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5.§ (1) bekezdés c/ pontja alapján megillető személyes illetékmentességre figyelemmel a Kp. 35.§ (1) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 102.§ (6) bekezdése alapján az állam terhén marad.

[29] Tárgyalás tartását a felek egyike sem kérte, és mivel a Kp. 115. § (2) bekezdése értelmében alkalmazandó Kp. 100. § (5) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelmet nem lehet megváltoztatni, a Kp. 120.§ (5) bekezdése pedig kizárja a bizonyítást, nem merült fel a tárgyalás tartásának szükségessége. Így a felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Kp. 115.§ (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 114.§ (1) bekezdésének megfelelően tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2022. január 27.

dr. Hajnal Péter s.k. Huszárné dr. Oláh Éva s.k. dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

